

ᓇᓱᓗᑦ ዘመን ሁ՞ ስ᷃ ሁ՞ ስ᷃ ሁ՞ ስ᷃
Building Nunavut Together
Nunavutiuqatigiingniq
Bâtir le Nunavut ensemble

Atanilluaq Nunallaani
Aanniaqtailinikkut Havaktia
Aanniaqtailinirmun Qanuriniinun
Uniudjutit haffumunga
Qalagjuarnirmun COVID-19 Aannirut
Nunaqjuami
Tugliq ukiuq atuliraangat Uniudjutaa

Tuhaqtidjutaa haffuma Atanilluaq Nunallaani Aanniaqtailinikkut Havaktiata

Tattiarnaqhilarvia 2023

Aanniaqtailinirmun qanuriniinun uniudjutit tunihijut iharianaqtunik pijaghanik uqautigijaangini kangiqhidjutit ikajuutinun ihumaliurutinun-havaktaujunun. Pipkaidjutigaqqut itqaumalugit, ihumagilugit hakugingniit ajuqhautillu, aulahimaatumik turaangalugit ihuaqhijuuminirmun aanniaqtailinir inuuhiqattiarlaiq Nunaavunmiunun. Una havaaghaq pijariaqaqtuq aulahimaqtumik havaqatigiingnirmik nunallaanun, Inuit katimajiit, aalallu ihuaqtut tigumidjutiqaqtut.

Nunavut mihigimaliqtut hulaqutainun aanniarutaagut nunaqjuami hapkunani ikituni kingulirnir ukiuni. Nunavummiut, nunallaalu avatiini nunaqjuap, pivaktut amigaitunik aghuurutinik aalanguqtirnirmunlu ikajuutighat munaridjutighamingnik aalanunlu. Ilangit, ukuuat inirnihat tapkuallu pijaarnirmun ikitunun maniktigut ikajuutinik, aghut hulaqutaujujt. Pidjutigiblugit hapkua hulaqutit, iliturihimablugit angitqiat havaaghat inungnun aanniaqtailinirmun, una uniudjut turaangajuq aanniarunmun nunaqjuami.

Piqaqtuq anginirmik, hakugingnirmik, aghullu ilihimanirmun Inuit pitquhiinik, qanuqtut inuuhiit, ukpirijaillu. Piqaqhunilu anginirhakkut aanniaqtailinirmun inungnunlu ajuqhautinik atuqutaujujt Nunavunmiunin. Aulahimaqtumik atuqlugit nakuutqiatsigut atuqutaujujt inungnun aanniaqtailinirmun ihuaqhaqhugit angirutinun haffuman *Nunavut Angirutaani* ukualu Inuit Inuudjuhiini Aturniqaqqtut imaatin inuuqatigiitsiarniq (pittiaqhugit aalat, ilauqatigiigutit munaribluggillu inuit), ikajuutiginiaqtaqqut uqautigijaangani hapkua ajuqhautit.

Qujagijatka havaqatigiit ilaujut Havagviani Aanniaqtailinirmun kitut havaktut katitiqhugit kangiqhidjutit ilaujut haffuman uniudjutini, ukualu havaktit havaktut aghut tunihinirmun aanniaqtailinirmun munaridjutinik inungnun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutinik avatiini aviktuqhimagup.

Nunavummiut tautuktijut arlingnaqtumik pittiarnirmik mahulingainirmiklu haffumuuna atuqutaujujun. Piqaqtuq amigaitunik hunanik tapkua atautit nunallaallu aulahimaqtumik munarijaangani inmingnik aalallu hiamitirniranin aanniarutit, ilaujut pinirmun kapuqhiutit pijaarumik. Qujahuktungalu havaqatigiiblugit nunallaa ukualu havaqatigiit ihuaqhijuumirahuaqhugu aanniaqtailinirmun tamainun aviktuqhimagumi, hivuliqhuutaatigut ikajuqtigiiinniq, havaqatigiingniq haffumuna atuqutaujujun pidjutaujujun.

Pittiarnikkut,

Dr. Jasmine Pawa

Ataniulaktuq Inungnun Aanniaqtailinikkut Havaktia, Nunavut

Kangiqidjutit

Aanniaqtailinirmun qanuriniinun uniudjutit unihijut kangiqhidjutinik inugiangnirnun aanniaqtailinirmun pidjutinik tapkua pidjutiqaqtut aanniaqtailinirmun. Tamna uniudjut pidjutiqaqtuq kangiqhidjutinik inugiangnikkut naunaitkutakkut, aanniaqtailinirmun qanuriniit, aanniaqtailinirmun idjuhiit, pijaarnirmun aanniaqtailinirmun munaridjutit, naunaijautaujullu aanniaqtailinirmun. Hapkua amigaitunik pidjutiqaqtut ajungnaqtullu inmi ilauqatigiingnirmun atautinun, ukualu pidjutiqaqtut tamainun aanniaqtailinirmun inugiangnirit.

Inuit Qaujimajatuqangit ihumagijaujut hivuliqhuttaulutik ihumaliurutinun-havaktaujut Nunavunmi, ilaujut havaktait Havagviata Aanniaqtailinirmun (Health). Titiraqhimajuq 44(6)(e) haffumani Nunavunmi *Inungnun Aanniaqtailinirmun Maligaani* pijariaqaqtaa haffuma Atanilluaq Nunalaani Aanniaqtailinikkut Havaktia (CPHO) upalungajailuni nuitkagut, tamaini malruk ukiuk, uniudjutit hapkununga Ministait Katimayiinun mighaanun aanniaqtailinirmun inuit Nunavunmi.

Pidjutaa haffuma CPHO aanniaqtailinirmun qanuriniit tuhijaamingni kangiqhidjutinik tapkua ikajuutauniaqtut maliruagahanun ukualu inungnun aanniaqtailinirmun pinahuarutit tamna ihuaqhijuumirutighaq aanniaqtailinirmun qanuriniit adjikiingitut Nunavunmiut.

Pidjutigiblugin hulaqutit qalagjuarnirmun COVID-19 aanniarut nunaqjuami, una uniudjut turaangajuq uqautigijaujumun, kitut ilangit havautiliqinikkut naunaijautit katitiqhimajut qalvanga. Ihumaginaqtut tapkua amigaitut hiamitiqtut aanniarutit aalat qalagjuarnirmin It COVID-19 ukualu inungnun aanniaqtailinirmun pihimadjutilgit amigaitunun hiamitiqtunun aanniarutinun. Havaqatigiit havaklutik havaqatigiingnikkut haffumanik siksiniq ilaqaqtunik inungnun aanniaqtailinirmun auladjutit naunaijaqhimajut uvani Kanadami: inugiangnikkut aanniaqtailinirmun ihiariurutit, aanniaqtailiirmun munarittiarutit, aanniaqtailidjutit, aanniaqtailinirmun aghuurutit, aanniaqtailinirmun aanniqtailinirmunlu, qilamiunirmunlu upalungajautit kiudjutillu.

Hatumiarutit aanniarunmun nunaqjuami ilaujut tuhaqtidjutit ihumaliurutillu avatiini amigaitut havaqatigiit, ilaujut nunallaat haamlatkut, Inuit katimajiit, nanminiqaqtut havagviit, Aanniaqtailinirmun, aalallu havagviit. Una uniudjut tunihijuq takunaqtunik talvanga kihimi pihimangitut tamaita hapkua hatumiarutit havaqatigiigutiluuniin avatiini aanniaqtailinirmun munaridjutit, inungnun aanniaqtailinirmun, tamaallu inugiangnirnun hatumiarutit atuqtilugu aanniarut nunaqjuami.

Iluaniitut uvalu Ihumaliurutit Aanniaqtailinikkut

Talvanga 2021 kihiqtatutini, qanituq hamunga 37,000 inuit nunaqaqtut Nunavunmi, ilaujut haffumunga Inuit Nunangat. Naamavyaktuq 85 pusat inugiangniit Inuit. Nunavut piqaqtuq inulramirnik inugiangnirit aviktungniini unalu aviktuqhimajumi Kanadami. Qanituq hamunga 40%-mik Nunavumi inugiangnirit ukiuqaqtut 18-nik atanilu. Kanadami, aadjikutaa ukiuqaqtut naamvajaktut 19%.

Aanniaqtailinirmun qanuriniit pidjutiqaqtut naunajautit aanniaqtailinirmun kitut pidjutiqaqtut tamangnik nakuujumik pidjutit qajangnautillu pidjutait. Hakugingniit atungniilu Inuit pitquhiit, uqauhiit, ajuittaqhimajait, ihumagijaillu aviktuqhimajumi. Piqaqhunilu anginirhakkut aanniaqtailinirmun ajuqhautinik atuqtaujut Nunavunmiun. Inuit Tapiriit Kanatami (ITK), naunajaqtait aanniaqtailinirmun Inuit ihumagijainun imaa "Aanniaqtailnirmun avatiillu atajut, ukpirinikkut upautidjutit iharianaqtuq Inuit inuuhiqattiarutighait. Inuinnarnun, inuuhiringniq angitqiaq aannianganikkut." Una ukpirinikkut upautidjut ilaujut pitquhikkut uqauhikkullu, ilihalihaaqqtut pivalliadjutait, ikajuuhiaqtitiniq, piinarialgit aanniaqtailinirmun kivgaqtuutit, ihumamunlu inuuhiqattiarniq.¹ Ilangit pidjutaujut atuqtauqataanginaqtut, ilaujut pijaarnirit iglunik niqiniklu.

Iglutigut ajuqhautit Nunavunmi anginiqhaujut. Ilangit Nunavunmi Inuit iglumiujut inugiakpalaqaqtut iglukhat amigaiqyuumijut hamanga 2016min hamunga 2021mun pidjutigiblugin 2021mi naunajaqidjutit. Naamavjaktuq pingahut talimanin Inuit Nunavunmi igluqaqtut inighailiuqhutik, naamavjaktuq atauhiq pingahuni Inuit Nunavunmi igluqaqtut ihariagijaqaqtuni anginirhakkut ihuaqhaqtaulutik.² Inugiakpalaqaqtut akuungitullu anniaviit ilaujut anginirhamun qajangnautinun hiamitirniranunqalagjuarnirup COVID-19, tiibiinirmun, aalalu aniqhaaktarnirmun aanniarutit, aalallu aanniaqtailinirmun qanuriniit. Niqailiurniq naunajaqhimajuq qanurinia tamna atuqtaujuq humi inuit piqaluangitut qajangnaitunun nirijuminaqtullu niqit. Uvani 2017-2018, 57% hapkunani Nunavunmi iglumiujut naunajaqtaujut niqailiuqtut.³

Taimaangugaluaq qalagjuarniq COVID-19 kiudjutait havakjuaqtaujut aanniaqtailinirmun auladjutinun hulidjutait pinahuarutaillu avatqumajumi malruk ukiuk, aalat hiamitingitut ukualu hiamitiqtut aanniarutit ajuqhautait atuqtaujut aviktuqhimajumi. Ikitqijaujut Nunavummiut amigaitilangit aanniaqtailinikkut ukualu ihumamun aanniaqtailinirmun

¹ [ITK Inugiangnirnun Ihumagijaujut Inuit Aanniaqtailinirmum Kanadami](#)

² [Iglut qanuriniit hapkununga Nunaqaqaqtut inuit, Métis ukualu Inuit hamani Kanadami 2021 Naunajaqtaini](#)

³ [2020 Niqailiurniq tunungani Kanadap: Kaniqhidjutit](#)

nakuuqpiaqtu, aadjiliurutigiblugu ilanga Kanadap. Avatqumajuq 60 pusat Nunavunmiun higaaqtut higaanik uvalu ajuqhautiqaqtut aalanun aangajaangnaqtunik atungnikkut. Tiibiirniq nuliarnikkutlu hiamitiqtaaqtun aanniarutit (tapkualuat syphiliis) amigaitilaangit amigaitut huli pijariaqaqtut kiudjutigilugit.

Qalagjuarniq COVID-19

Qalagjuarniq COVID-19 aghut anirnirluktunik aanniarut aanniarutaanik SARS-CoV-2 aanniarutaa, novel coronavirus aanniarutaa iliturijaujuq inungni hamani Ubluiqtirvia 2019mi. Qalagjuarniq COVID-19 tikiutijuq tamainun nunaqjuamun tamainun uvani Qiqailruq 2020, aghut aannialaqibluti, huiqhutik, tamatkiutivjakhuni inungnun maniliurnirmun ulapiqtauluqhuni avatqumajumi pingahut ukiut. Uvani Qiqaijaluarvia 2023 ukua Nunaqjuami Aanniaqtailinirmun Katimajiit uqariiqtaat tamna qalagjuarniq COVID-19 inungnun aanniaqtailinirmun qilamiurutaujungnaiqtuq nunaqjuami ihumaaluutinun kihimi uqautigiblugu aanniarut nunajuarmi atuqtauuhimaaqtuq.. Aannirut hanguhimaaqtuq niriuktaujuqlu aulahimaaqluni aalanguqtiquq qakugunguqqat.

Aadjikiivjaktut humiliqaak, Nunavut atuqhimajut aanniarunmik nunaqjuami ublumimun avatqumajungni malruk aalangajuk atuqtaujuq: Hivuliqpaaq, hivuani-Omicron, atughaaqttilugu 2020 hamunga atughaaqttilugu 2021 tugliq atuqtaujuq, Omicron, aularutijuq atughaaqttilugu 2021 aulahimaaqtuq huli. Atulihaaqliqtillugu aanniarut nunaqjuami, piqangituq naunaijatiarutiqaqtunik iliturinirmun ihiariurutit, kapuutit ilihimajaulullu mamihaidjutit qalagjuarnirmun COVID-19. Ihivriurutit qilamik havalighugit aviktuqhimajumi kauutillu piinariaalaqiblugin nunguniani 2020.

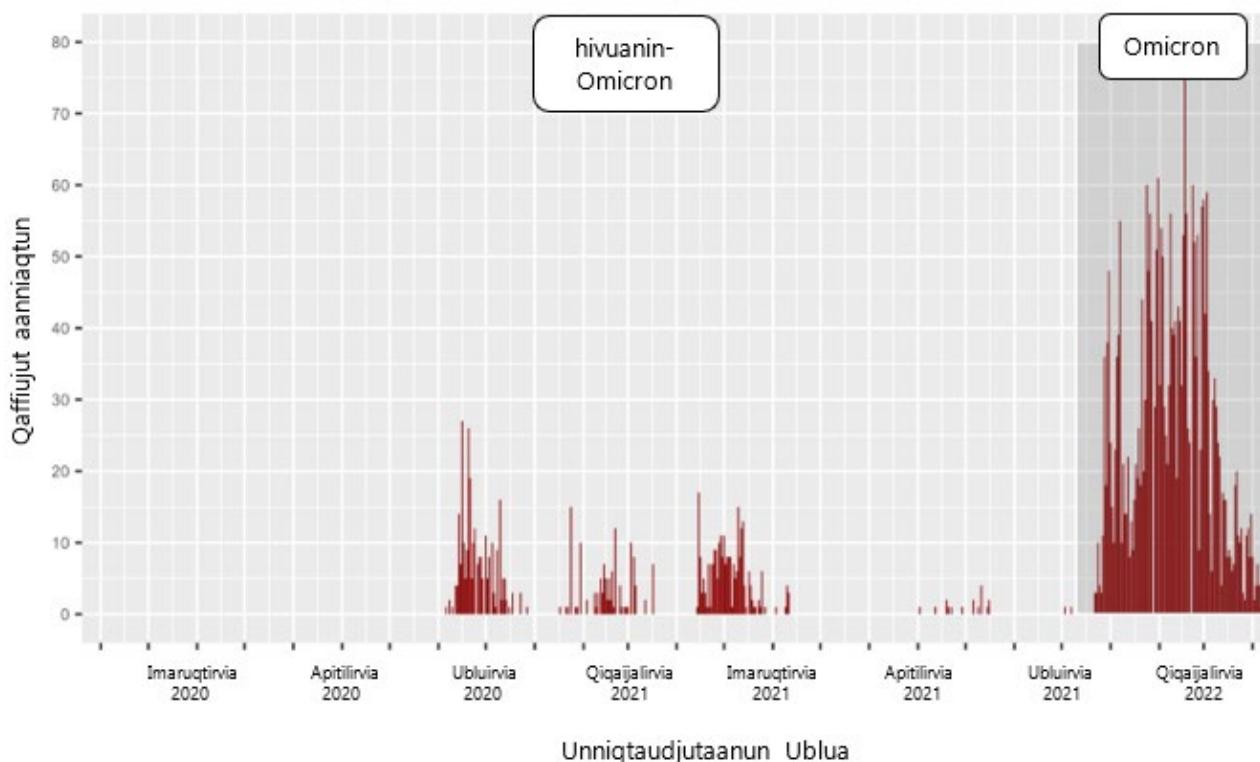
Uvaniluaq aularutaanin hivuani-Omicron aanniarutautilugu, Nunavunmi inugiangnirit anginirhakkut ihumagijaujut aghut qanuriniit qalagjuarnirmun COVID-19. Imaalutauq, uvani Omicron hivituniani Nunavunmi inugiangnirit mikitqiamik qanuriniit qalagjuarnirmun COVID-19, angninirhakkut kaupuqhinirmun-aanniaqtailinirmun munaridjutit. Tadja, qalagjuarniq COVID-19 iliturijaujuq tamaini 25-ni nunallaani imaalukajumiittumik nuutiqhimajuq mikhaanut ikiklivalladjutimut ikajuutikhainnik qalagjuarnirmun COVID-19 aannialaqitailidjutit, ilituridjutit munaridjutillu.

Uvani Nunavunmi Inungnun aanniaqtailinirmun Qilamiurutit nungutut uvani Qitiqqautijuq 2022, humi qaffiuniit aanniarutit haffuminga Omicronmik, humilu amigaitut Nunavummiut pijaarlirmata ikajuutinik, imaatun kapuutit, ikajuutaujut mighijuuniriangani qajangnautit aghut qanuriniit qalagjuarnirmun COVID-19.

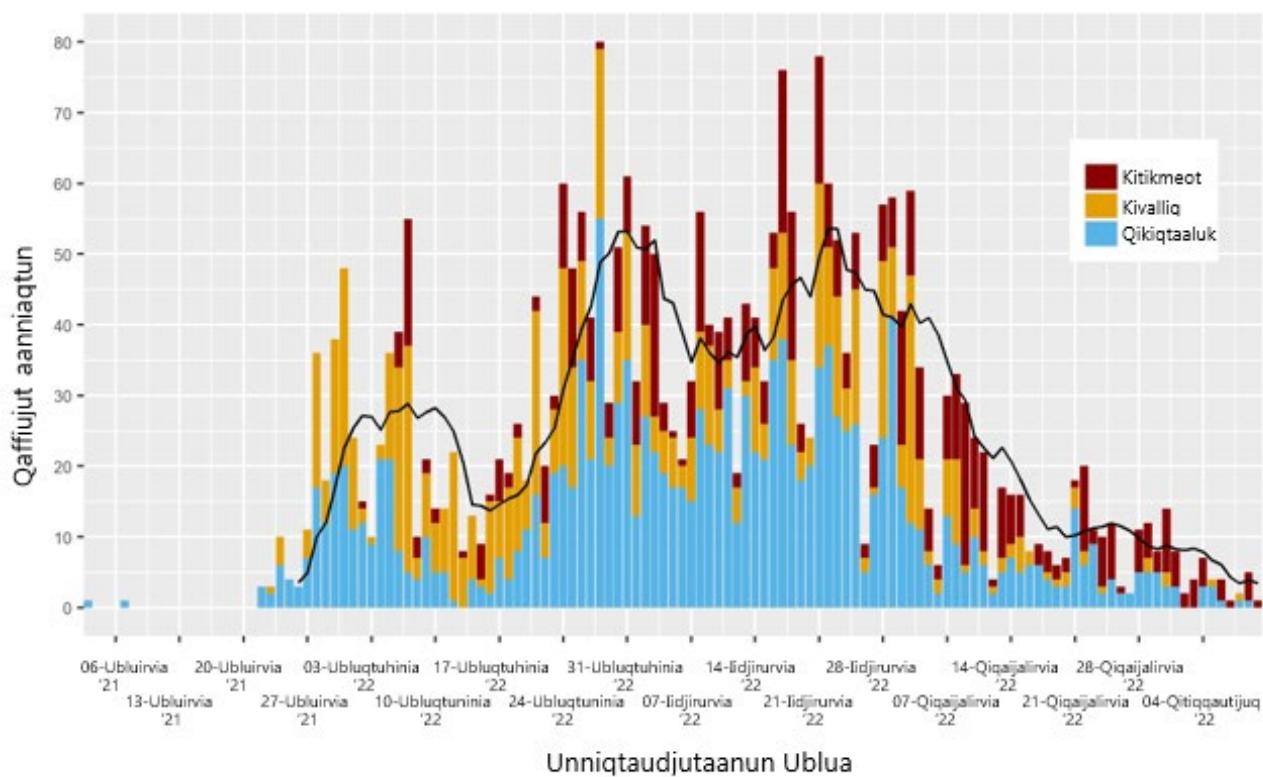
Una uniudjut tunihijuq havautiliqinirmun kangiqhidjutit hiamitirniranun haffuma SARS-CoV-2 aanniarut Nunavunmi ukualu inungnun aanniaqtailinirmun hatumiarutit atuqtilugu inungnun aanniaqtailinirmun qilamiurutinun hamanga Qiqailruq 20, 2020, hamunga Qitiqqautijuq 11, 2022. Aanniaqtailinirmun qanuriniit naunajaqhimajut kikliqaqtut qalagjuarnirmun COVID-19 aanniarutainun aghullu qanuriniit (imaa., aanniaqvingmungaqtitaujut, ICUmungaqtitaujut, huirutillu qalagjuarnirmun COVID-19).

Naunaijautit aanniarutinun

Atautimun 3,548 aanniarutqaqtut haffuminga SARS-CoV-2 aanniarutaanik uniudjutaujut Aanniaqtailinirmun havaktinun atuqtilugu inungnun aanniaqtailinirmun qilamiurutit uvani (Qiqailruq 2020 hamunga Qitiqqautijuq 2022) (Naunaijaqhimajuq 1). Aanniarutit uniudjutaujut tamaini ukiuqaqtuni, qitqani ukiuqaqtut 27nik ukiunik. Tamainun, atautimun 56 aanniaqvingmungaqtitaujut, iingujut ICUmun, iit uiqtut uniudjutaujut. Ilihimalugit qaffiuniit aanniarutiqaqtut atuqtilugu aanniarut Omicron ikitpalaarungnaqhijut itqungniarutait aalanguqtirnirmun ihivriurutit talvanga.

Naunaijaqhimajut 1: Qaffiuniit qalagjuarnirmun COVID-19 aanniatutit imaa uniudjutaujut qitqani Qiqailruq 20, 2020, unalu Qitiqqautijuq 11, 2022 Nunavunmi.

Naunajaqhimagut 2: Omicronmik aanniarutiqaqtilugu, qaffiuniit nutaat qalagjuarnirmun COVID-19 aanniarutit imaa uniudjutaujut ubluitigut aviktungniitigullu.

Una 7ni ublni amigaitilaangi aviktuqhimagumi ublni aanniarutit qaffiuniit takunaqtut qingnariktumik titiraqhimagut. Ilihimalugu tamna Qikiqtaaluk amigaitqiat atautimun inugiangnirit niriuktaujut amigaitqijaulutik aanniarutit Kivallirmi Kitikmeoniluuniin.

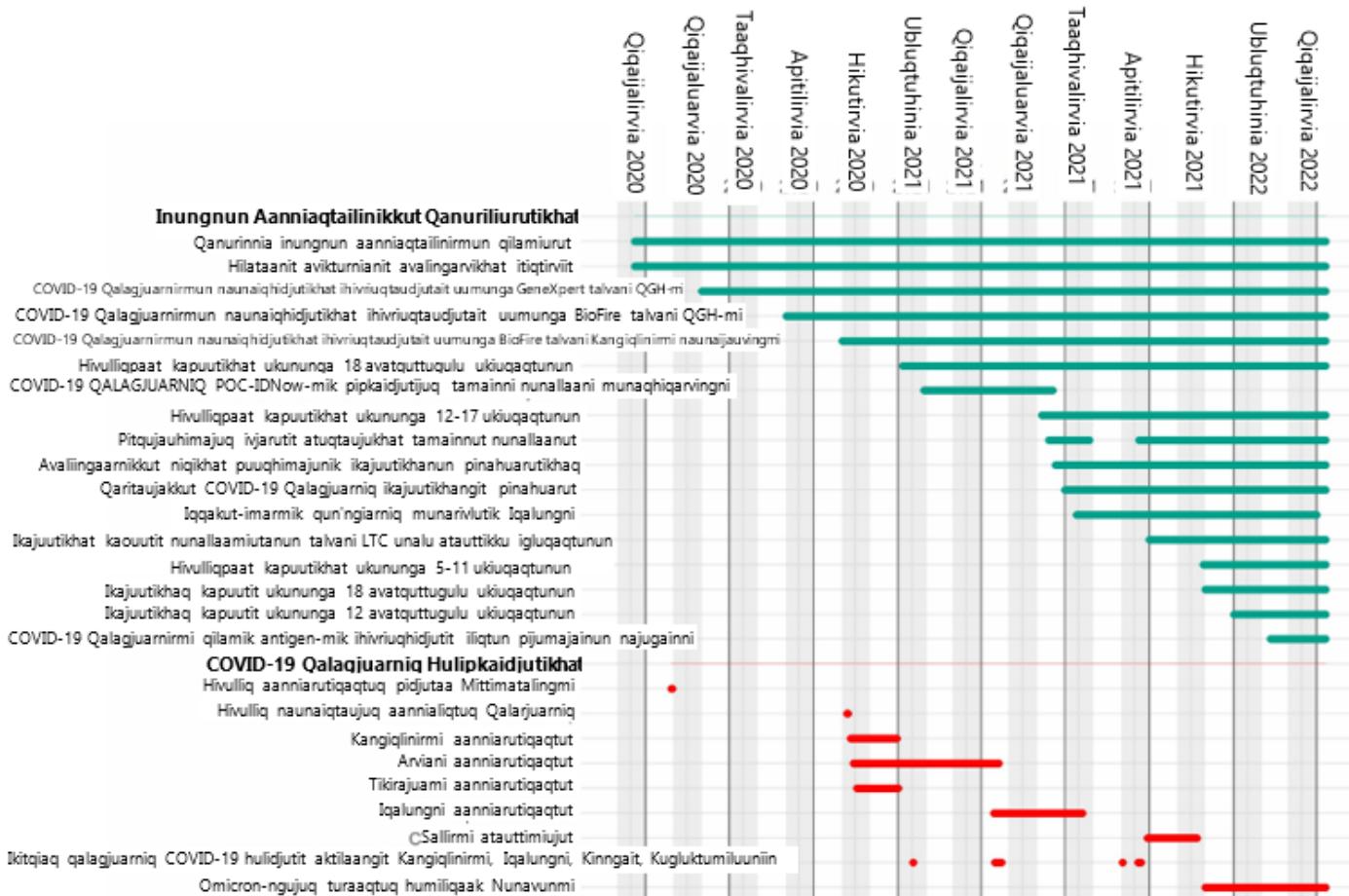
Iingujut nunallaat hulaqtutqaqtut aanniarutautilugu hivuani-Omicron. Imaalutauq, aanniarutautilugu Omicron aannirut qalgjuarniq COVID-19 iliturijaujuq tamaini 25ni nunallaani. Tapkunanga aanniaqvingmungaqtaijunin aanniarutautilugu Omicron aanniaarutaa, tapkua kapuqhilalimaituugaluit kapuqhiqtuluuniin atauhirmik kapuutighaqangitilugit aanniarutinikamik qalagjuarnirmik COVID-19.

Inungnun Aanniaqtailinikkut Maliktaghat

Tamainun kiudjutit qalagjuarnirmun COVID-19 aanniarunmun nunaqjuami turaangajut ikilijuumirahuaqhugit aghut aanniarilmik huinirmunluuniin, mighijuumiqhugit aalangajut inugiangnirni hulaqutit. Aanniaqtailinirmun upautidjutit hatumiarahuarhangani pihimajut ikitunun pidjutinun ilaujut inugniangnikkut pidjutaujut aginnihakkut puvangnun aanniarutinun hiamicirutijut Nunavunmi nunallaani, aanniaqtailinirmun munaridjutit ukualu iluani-aaviktuqhimagup ihivriurutinun

amigaitilaangit, amigaitilaangit aanniarutiqaqtut Nunavunmi aalallu nunat, piinarialgit kapuutit, aallalu pidjutaujut.

Inungnun aanniaqtailinirmun hatumiarutit Nunavunmi aanniarutiqaqtilugu nunaqjuami ilaujut ihuaqhijuumiqhimajut hulidjutit ihivriuqhinirmun, aanniarutit hiamitirniranun munaridjutit, kapuutit, ilihaidjutit, ukualu inungnun tuhaqtidjutit. Ilaliutihimajut nunallaap-tamaanun inungnun aanniaqtailinirmun maligahat atuqtilugu inungnun aanniaqtailinirmun qilamiurutit ilaujut kikliqaqtut katimanirmun, iliharviit umiktitaublutik, tingmitailidjutillu (Naunaijaqhimajuq 3).

Naunaijaqhimajuq 3: Kiklighait pidjutauluaqtut inungnun aanniaqtailinirmun hulidjutit ukualu qalagiuardi COVID-19 hulidjutit Nunavunmi hamanga Qiqailruq 2020 hamanga Qitiqqautijuq 2022.

Havakhugit angiklijuumiqhugitiluani-aviktuqhimajupqalagjuarnirmun COVID-19 ihivriurutit amigaitilaangit ukualu amigaijuumiqhugit inungnun aanniaqtailinirmun munaqhit pinaagini qilamik nunallaat-aktilaangitigut hatumiarutit aanniarutinun aktungnirmunlu munaridjutinun hulidjutit. Taimaali, malruk ihiriuhiviik (hamani IqalungniKangiqlinirmilu) hivuliqpaami tamajaniktaujut havagiangini ukua gold standard molecular PCR ihivriurutit (BioFire ®). Qakugunguraangat, munaridjutikkut ilaujut ihivriurutinun (Abbott ID Now™) piinarialaqijuq tamaini nunallaani munaqhitkuni. Una kinguani maliktaujuq imaa ikaarnikkut-kikliqaqtut tunihinirit akiitumik munaridjutit qilamik naunaiqtaaqtut ihivriurutit inmi-uukturiamingnik.

Aanniarutit ukualu aktungnirmun munairjutit, ukualu hiamitirnirit munaridjutait, amigaitunik ikajuutiqaqpaktut. Haffumuuna tuqtaujukkut aanniaqtailinirmun havautiliqijit havaqatigiit havakhutik tunihijaamingni nutaanguqtihimajunik aanniarutinik, ihivriurutinik, kapuqhirutiniklu. Qaritaujakkut qalagjuarnirmun COVID-19 munaqhit kivgaqtuqtut ikajuutighat aanniarutinun-aktungnirmun munaridjutinun aalallu kivgaqtuutit. Tamavjaita hatumiarutit, imaatin ivjarutinik taimapkainikkut pitquajaujut, iliharvingni/nanminiqaqtuni/havagvingni umiktirinirit, tingmitailidjutit, katimajut amigaitilaanganun pittailidjutit, aallalu ingunun aanniaqtailinirmun maligahat, pihimajut nunamingnun qalagjuarnirmun COVID-19 hulidjutit aktilaangit talvanga. Havaqatigiigutit pipkajut ikajuutinik atautinun ilagiinun avaliinggaaqtitaujunun, uuktuutigilugu, haffumuuna maligahakkut niqifhanik halumaqhitighaniklu tamajanik.

Hivuani-Omicron aanniarutip, atauhiq qilamitqiaq ukualu inugiangnikkut-amigaitilaangitigut hautmiarutit havakhugit avaliinggaarvighat hiniktarviit. Nunavummiut pijariaqaliqhutik avaliinggaaqtitaulutik 14ni ubluni kituni hivuraani najugaini utiqtinatik aviktuqhimajumun ukualu nunamiutaungitut tingmipkaqtajungnaiqhutik. Ihariagijaujut havaktit pipkaqtaungitut avaliinggaaqtitaujirmun tunihijaaminik kivgaqtuutinik Nunavunzungaujaqhutiklu maligahaqaqhugit mighijuumiriangani aktungnirit hilataanin havaatik malikhugillu ivjarutinik atimadjutit inmi hivulirni 14ni ubluni aviktuqhimajumungaungumik. Ihariagijaujut havaktit ilaujut aanniaqtuliqijit havaktit, taijauhimajut havaktit, ukualu havaktit aulapkainirmun tingmitit uhidjutillu igluqpait.

Nunavut pijait hivuliit tujuqtaujut qalagjuarnirmu COVID-19 kapuutit atughaaqtilugu Ubluiqtirvia 2020. Akiliqtaublutik tingmitit agidjjut kapuutighanik nunallaanun ukualu havaqatigiit munaqhit kitut kapuqtijut tamaani Ubluqtuhinia 2021. Iqalungni, inirnighat ukualu qajangnautqaqtut inuit kapuqhiqhutik, kapuqhugillu tamaita inugiangnirit ukiungitigut. Talvanga, inirniinait kapuqhiqpaktut. Kapuqhirnikkut amigaitilaangit amigaitut kapuqhiutait tautuktaujut ihuaqtut qilamiklu pihimajut. Nunallaani ilaudjutit ikajuutillu aghuungnaqtut. Nakuunirit haffuma kapuqhidjutip ilaujut

anginirhakkut tutqidhaijdutit hapkunani Kavamatkunin Nunavunmi ukualu hilataani havaqatigijit.

Pijaarnirit kapuutinun amigaijuumiqhugit tamaani 2021mi talvanga Aanniaqtailinirmun Kanadap angiqtait kapuutit nukarhirnun ukiuqaqtunun. Talvunga Hikutirvia 2021, tamaita Nunavummiut talimanik ukiuqaqtut angajughiillu kapuqhiqtaalihutik. Kapuqhiqtut amigainirit naunaijaqtaublutik havainiri tujuqtaublutik kanadamun, ukualu aalat aviktungniit aviktuqhimajuqlu. Qitqani-2022, kapuqhirnirmun amigaitilaangit Nunavunmi aadjikiivjaktut ilanginun nunaqjuami anginiqhaujut amigaitilaangit malrungnik kapuqhiqtut kihimi ikitqiat amigaitilaangit ilaliutihimajut pitquajaujut kapuqhiutit.⁴

Kiudjutit ihuaqtumik nuutiqhutik atuliqtilugu Omicron aanniarutaanun aktilaangitigut munaridjutit amigaitut atautit kapuqhiutaat, ilaujuq kapuutiqarnikkut. Kajumikpiaktumik nutqaqpalliajut inungnut aanniaqtailinikkut maligahat avatiini aviktuqhimajup aularutibluni atughaaqtilugu Iidjiruria 2022 humi aanniarutiqaqtut ikilivaliajut tamayjaini nuallaani. Nungunianun Qiqailruq, aktungnirmun naunaijautit aanniarutinun taimaaqtaublutik ukualu avaliingaaqtitaudjutit anginirhakkut-qajangnautiqaqtut aktungnirit pitquajunjniaqhutik. Tamaita maligahat avatiini aviktuqhimajup taimaaqtaublutik atuliqtilugu Qitiqqautijuq 11, 2022, ilaujut pitquajaujut avaliingaaqtitaunirmun qalagjuarnirmun COVID-19-aanniarutiqaqtut atautit.

Iniqtitutit

Ajungnaqtuq ihuangitumik itqungniarutait hulaqutinirmun tapkua qalagjuarniq COVID-19 aanniarut nunaqjuami pidjutigijaat Nunavunmiut. Una uniudjut tunihijuq natumik kangiqhidjutinik havautiliqinirmun unalu inungnun aanniaqtailinirmun hatumiarutinun, kihimi ilituridjutaujuq tapkua pidjutiqangituq anginiqhainun hatumiarutit havaqatigiigutiluuniin avatiini aanniaqtailinirmun munaridjutinun, inungnun aanniaqtailinirmun, ukualu inugiangnirit tamaita atuqtilugu aanniarut nunaqjuami. Hapkua ilaujut tuhaqtidjutit ihumaliurutillu avatiini amigaitut havaqatigiit, ilaujut nunallaat haamlat, Inuit katimajiit, nanminiqaqtut havagviit, aanniaqtailidnirmun, aalallu havagviit. Hamani Aaniaqtailinirmun, anginirhakkut havaqatigiingnirit qitani aanniaqtailinirmun munaridjutitukualu inungnun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutinik tunihijut ihariagijaujut nakuujumik kiujaangini.

Atuqtilugu aanniaqtailinirmun qilamiurutit aanniarutikkut nunaqjuami Nunavumi, aanniaqtailinirmun auladjutitukualu inugiangnakkut turaaqtauhimajut kiudjutinun

⁴ Havakviat Maniliqijit Ihivriuqtirjuam Kanadami, 2023 [Qalagjuarnirmun COVID-19 Aanniarut Nunaqjuami: Qalagjuarnirmun COVID-19 Kapuutit Nunavunmi](#)

hungiutinirmunlu hulaqutinun qalagjuarnirmun COVID-19 tamaini ihumagijaujut inugiangnirit. Taimaali qalagjuarniq COVID-19 tadja anginirhakkut pidjutigilugu, aalallu aanniaqtailinirmun ajuqhautit Nunavunmi aulajuitut.

Inungnun aanniaqtailiniq amigaitqijaq hiamitirnirmun aanniarut, ukualu hiamitiqtut aanniarutit avatqumajut qalagjuarnirmin COVID-19 avaliitumin. Havaqatigiit havakhutik havaqatigiingnikkut siksini inungnun aanniaqtailinirmun auladjutinun naunaijaqhimajut Kanadami: inugiangnikkut aanniaqtailinirmun naunaijautit, aanniaqtailinirmun ihivriurutit, aanniaqtailinirmun munaridjutit, aanniaqtailinirmun aghuurutit, aanniarutiniktailinirmun aanniqtailinirmunlu pittailidjutit, ukualu qilamiunirmun kiudjutinun upalungajautit kiudjutillu. Pidjutaujut kitut pivalliajaghat ihuaqhijuumiriangani hivuniptingni aanniaqtailinirmun qanuriniinun uniudjutit ilaujut ihuaqhijumiqlugit kangiqhidjutit inugiangnirmun pidjutaujut ukualu inmi hulaqutait aanniaqtailinirmun Nunavunmiut, ikajuqlugit amigaiqjuumirutit aanniaqtailinirmut ihivriuqtit amigaitilaangit aviktuqhimajumi, pihimalugillu havaktavut ilaqaqtut avaliinggaqtitaunginarnirmun (qaffiuniit naunaijautillu) kangiqhidjutit kihimi qanuriniit (unipkaangit atuqpakhimajait) kangiqhidjutait.